

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Samhällssektor vid Gislaveds Gymnasium för läsåret 2023/24

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Samhällssektor

Ansvariga för planen

Rektor Selma Telo

Vår vision

Samtliga, både elever och personal, på Gislaveds Gymnasium ska känna sig trygga och bemötas med respekt. Ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling av personal eller elev (Skollagen 2010:800 och Diskrimineringslagen 2008:567).

Medmänsklighet, engagemang och ansvar ska genomsyra hela verksamheten. Denna plan behandlar elever som utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Trakasserier mot personal behandlas inte i denna plan utan i kommunens personalhandbok.

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att informera eleverna om vad diskriminering och kränkande behandling är, beskriva åtgärder och ha tydliga rutiner.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer

Planen gäller från

2023-08-18

Planen gäller till

2024-06-28

Elevernas delaktighet

En dialog har förts med elever i samtliga klasser inom sektorn.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrar har vid föräldramötet i åk 1 informerats om arbetet med planen.

Personalens delaktighet

En personalgrupp har arbetat med planen.

All personal har fått möjlighet att lämna synpunkter innan arbetet med planen påbörjades och medan det pågick.

Lotsarna har haft ansvar för den del av arbetet som är lagd på lotstid.

Lärarna har i arbetslag och ämneslag haft möjlighet att ta upp frågor som rör diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

Information om årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling

- ges på Gislaveds Gymnasiums hemsida.
- i häftet "Elevinformation" som delas ut till elever i årskurs 1.
- på föräldramöten i åk 1.
- till elever på lotstid.
- till personal på sektorskonferenser.

Begreppsförklaringar

Diskriminering förutsätter någon form av maktförhållande därför är det i vårt fall endast personal i skolan som kan göra sig skyldig till diskriminering. När elever utsätter varandra, eller personal benämns det trakasserier alternativt kränkande behandling.

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks av någon som har någon form av maktposition över denne. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Diskriminering kan ske på olika sätt. Med direkt diskriminering menas att elev behandlas sämre än andra elever. Om skolan tillämpar en bestämmelse som verkar vara neutral, men som i praktiken missgynnar en elev kallas det för indirekt diskriminering.

Trakasserier är uppträdanden som kränker en persons värdighet baserat på någon av diskrimineringsgrunderna. När trakasserier är av sexuell art kallas det för sexuella trakasserier. Det kan handla om tafsningar, skämt, förslag, blickar, visslingar, sexuella anspelningar i form av ljud eller kommentarer, ovälkomna beröringar eller sexuell jargong.

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en persons värdighet utan att det finns ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera individer. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier och kränkande behandling kan grovt sett delas in på följande sätt:

- 1) Fysiska (t.ex. slag, knuffar, tafsningar)
- 2) Verbala (t.ex. skämt, hot, att bli kallad för något homofobiskt, rasistiskt, sexistiskt)
- 3) Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- 4) Text eller bilder (t.ex. klotter, lappar, sociala medier)

Förbud mot repressalier

Enligt Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se) har den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon har medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen alternativt avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier.

Repressalier kan till exempel vara:

- sämre betyg
- trakasserier i undervisningen
- hot om våld
- annan ogynnsam behandling.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Fjolårets plan har utvärderats i sektorsledningsgruppen och i arbetslagen.

Samtliga elever och samtliga personal har haft möjlighet att utvärdera planen och komma med förbättringar.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Representanter från elever i samtliga kurser inom sektorn

Rektor, lärare

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det fördjupade arbetet med likabehandlingsplanen under läsåret 2022/23 upplevdes fungera väl. Planen mot diskriminering och kränkande behandling måste diskuteras inför varje nytt läsår i programarbetslagen.

Årets plan ska utvärderas senast

2024-06-14

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen ska utvärderas i sektorsledningsgruppen och i samtliga arbetslag inom sektorn.

Samtliga elever och samtlig personal ska få möjlighet att delta i utvärderingen av planen och komma med förslag till förbättringar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Selma Telo

Arbetsgång för främjande och förebyggande insatser läsåret 2023/2024

Gruppdiskussioner i klassrummet på lotstid genomfördes i alla klasser inom Samhällssektor

Arbetet inleddes med att alla klasser på lotstid gick igenom en powerpointpresentation med genomgång av alla diskrimineringsgrunder med mera. Denna genomgång gjorde respektive lotsar en lotstid i april. Veckan därpå delades klassen in i lämpliga grupper och följde instruktionerna för gruppsamtalen som ligger sist i powerpointpresentationen.

Powerpointpresentationen innehöll som sagt en genomgång av vad lagen innehåller. Genomgången slutade med samma bild som i inledningen. Därmed var det lätt att avsluta genomgången där. Veckan därpå gick lotsen igenom diskussionsfrågorna sist i powerpointpresentationen och lät eleverna dokumentera resultatet av sin diskussion med papper och penna.

Elevernas dokument samlades in och togs med till respektive programarbetslag. I programarbetslagen diskuterades och sammanställdes elevernas synpunkter. Programarbetslaget utarbetade då också tänkta insatser i klasserna inom programarbetslagets ansvar. Åtgärderna kunde vara riktade till alla klasserna inom programarbetslagets ansvar, en årskurs eller till någon eller några vissa klasser. Denna åtgärds katalog som både kan innefatta olika slags informationsinsatser samt grupp- och individsamtal av olika slag som kan genomföras av lots eller olika delar av EHT-teamet skickades in till rektor tillsammans med sammanställningen av svaren.

Rektor ville ha sammanställningen senast i samband med utvärderingsdagarna i juni. Hon sammanställde sedan resultatet och de tänkta åtgärderna som redovisas nedan.

Gruppdiskussionen 2022/2023

På frågan ” Har ni sett, hört talas om eller upplevt diskriminering enligt de sju grunderna, kön, könsidentitet/könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder?” förekom det svar kopplade till alla diskrimineringsgrunderna utom ålder. Vanligast förekommande var svar kopplade till sexuell läggning och etnisk tillhörighet. Därefter handlade det mest om kön och funktionshinder och en elev nämnde religion som diskrimineringsgrund.

När det gäller frågan ”Skedde detta i relationen elev – elev, lärare – elev eller annan personal – elev?” är svaren tydligt kopplade till relationen elev – elev, 1 till relationen lärare – elev och inga till relationen annan personal – elev.

Vad gäller uppmaningen ”Skriv upp tillfällena som har hänt, egenupplevt eller sådant ni har sett eller hört.” så är svaren sällan riktigt konkreta utan mer allmänna. Det vanligaste konkreta exemplet handlar om att killar har kallat varandra ”bö”, att några har blivit kallad för ” blatte” och några andra för ” ching chong” (allt det syftar på elevernas etniska bakgrund)

Det nämns också i flera grupper att eleverna har yttrat nedsättande kommentarer eller skrattat åt funktionshindrade. I vissa grupper upplever flickorna att lärarna lyssnar oftare på pojkar än på tjejer för att pojkarna hörs och syns mer. Det finns samtidigt svar som menar att någon lärare låter flickor få fler chanser än pojkar och att lärare hjälper flickor innan pojkar eller att lärarna har större förståelse för flickor.

Frågan ” Var, när och hur hände det i skolan eller hände det på vägen till och från skolan?”

Två elever skriver att det kan förekomma på väg till och från skolan (på bussen). I skolan förekommer det sällan på lektionerna, oftare i korridorerna eller i Café Oasen.

När det gäller frågan ” Var på nätet hände det? Vilka sociala medier med mera handlade det om?” så talas det i de flesta fallen allmänt om kränkningar på sociala medier eller på Internet. Detta nämns något oftare än vad klassrum respektive korridorer nämndes på förra frågan. Vad gäller enskilda sociala medier så nämns Tik Tok, Instagram och Snapchat.

Åtgärder som varje lots ansvarar för:

Gruppdiskussionen fick upp en del brister till ytan och utifrån resultatet kan dessa frågor belysas och fördjupas på lotstid. Lotsarna lyfter det aktuella resultatet i varje klass och tar upp en diskussion om vad som ligger bakom. Läger eleverna märke till vad som gör andra illa? Dessa diskussioner kan kompletteras med film med mera ur materialbanken.

Arbetet i klasserna

Lotsarna ser till att alla elever får bearbeta samtliga kategorier av kränkande behandling, på grund av kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och ålder. Detta sker framför allt på lotstid men också i ämnen som svenska/svenska som andraspråk, religionskunskap, samhällskunskap och historia beroende på ämnesplan. Arbetet kan också bedrivas ämnesöverskridande och materialbanken kan komma till användning. Arbetet förankras i programarbetslagen. Det är viktigt att det handlar om ett kontinuerligt arbete under läsåret och att frågorna tas upp till exempel en gång/månad på lotstid. Mot slutet av läsåret skall arbetet utvärderas.

Åtgärder på de olika programmen inom sektorn

På Ekonomiprogrammet planeras följande åtgärder:

- Under lotstid belyses särskilt språkbruket och hur vi ska prata med varandra och uttrycka oss.
- Diskussion kring hur eleverna vill bli bemötta och bemöter andra.

På Handels- och administrationsprogrammet/Försäljnings- och serviceprogrammet kommer följande frågeställningar att tas upp till diskussion:

- Vad är diskriminering och vad är inte diskriminering
- Vad gör diskriminering med samhället?
- Hur kan man tackla diskriminering

På Barn och Fritidsprogrammet samt Hotell- och turismprogrammet har det under de senaste läsåren utarbetats ett mycket nära samarbete med elevhälsoteamet vilket innebär att följande åtgärder genomförs:

- Samarbetsövningar genomförs under ledning av lots och kurator
- Gemensamma gruppstärkande övningar genomförs årskursövergripande inom programmen.
- En gemensam aktivitetsdag genomförs under introduktionsveckan.
- Arbete kring sociala medier genomförs i samarbete med elevhälsopersonal.
- Fortsatt arbete med klassrumsklimatet i de olika klasserna med hjälp av tillgängligt material.

På Samhällsvetenskapsprogrammet planeras följande åtgärder:

- Ta med skolvärdarna i diskussioner med respektive klass på lotstid.

- Särskilt observera hur språket används och diskutera detta med eleverna på lotstid.
- Diskutera återkommande händelser som kanske inte ses som allvarliga i sig men som genom att de återkommer ändå kan vara problematiskt.
- Diskutera om uppfattningar om vad som är OK på skolan skiljer sig från vad som accepteras utanför skolan.
- Kombinera gruppdiskussioner med möjlighet för enskilda elever att föra fram sina synpunkter enskilt.

Följande diskussionsfrågor användes 2022/23:

Diskussionsfrågor

- Har ni sett, hört talas om eller upplevt diskriminering enligt de sju grunderna, kön, könsidentitet/könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder?
- Skedde detta i relationen elev – elev, lärare – elev eller annan personal – elev?
- Skriv upp tillfällena som har hänt, egenupplevt eller sådant ni har sett eller hört.
- Var, när och hur hände det i skolan eller hände det på vägen till och från skolan?
- Var på nätet hände det? Vilka sociala medier med mera handlade det om?

Rutiner för akuta situationer

Skoljouren består av två personer vars uppdrag är att vistas i skolans lokaler. Det innebär att det alltid finns någon att vända sig till om problem skulle uppkomma. Skoljouren för samtal med elever om konflikter uppkommer.

All personal som får kännedom om att någon elev blivit utsatt för kränkande behandling skall rapportera detta till elevens rektor. Rektor kontaktar lots och elevhälsopersonal. Lots ansvarar för att föräldrakontakt upprättas och att en utredning görs. Eftersom rektor träffar elevhälsoteamet en gång i veckan finns alla möjligheter att följa vad som gjorts och återkoppla till de som ärendet berör.

Handlar det om att elev kränkts av personal skall även detta skyndsamt anmälas till rektor som initierar en utredning och en åtgärdsplan.

I fall där elev kränker elev och där personal kränker elev skall dokumentation upprättas. Rektor är ansvarig för att processen följer de här uppsatta reglerna.

Rutiner för att utreda och åtgärda

- när elev kränks av andra elever

- skall anmälas skyndsamt till elevens rektor
- rektor kontaktar lots och elevhälsoteam
- rektor upprättar i samråd en plan för utredning
- lots ansvarar för kontakt med vårdnadshavare
- rektor upprättar åtgärdsplan - med stöd av ex. skoljour, elevhälsoteam, socialtjänst, polis, etc.

- när elev kränks av personal

- skall anmälas skyndsamt till elevens rektor
- rektor ansvarar för att kontakta gymnasiechef och huvudman
- Rektor skall skyndsamt påbörja en utredning tillsammans med de professioner som behövs. Utifrån kartläggningen fattas beslut om vilka åtgärder som bör vidtas. Dokumentation görs löpande av rektor.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning vilka åtgärder ska vidtas.
- Båda parter ska beredas möjlighet till samtal med varandra, detta samtal kan ske tillsammans med i fallet lämpliga parter, t ex föräldrar, lotsar, elevhälsan eller annan representant.
- rektor ansvarar för att föräldrakontakt upprättas
- rektor ansvarar för att en åtgärdsplan upprättas

Uppföljning

Rektor ansvarar för att i samråd med lots följa upp ärendet och att det dokumenteras. Berörda parter har involverats i arbetet.

Ansvarsförhållande

All personal ansvarar för att planen implementeras på ett bra sätt i verksamheten.

Personal på skolan ansvarar för att omgående rapportera till rektor om man fått kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling.

Rektor, lots och elevhälsoteamet tar ansvar för att en plan upprättas, genomförs och utvärderas, samt att eleven får allt det stöd som den behöver.

Personal som elever, vårdnadshavare och lärare kan vända sig till

En elev som känner sig utsatt eller en vuxen som reagerar över en elevs utsatthet kan vända sig till någon av följande personer. Det är viktigt att eleven/den vuxne kan vända sig till någon som han eller hon har förtroende för.

Selma Telo	Rektor	0371-819 21	seltel@edu.gislaved.se
Ulla Bergqvist	Skolsköterska	0371-819 11	ulla.bergqvist@edu.gislaved.se
Isabel Landoff	Kurator	0371-81922	isabel.landoff@edu.gislaved.se
Karin Lundemark	Skolsköterska	0371-81874	karin.lundemark@edu.gislaved.se
Elevens lots			

Materialbank för likabehandlingsarbetet

▪ **Filmer på Mediacenter (strömmande video):**

E-mobbning (7744), 13 min, från 12 år (passar äldre ungdomar också). Om trakasserier på internet. Lärarhandledning finns på filmsidan.

Justitia – Internettrakasserier (U102257-02), 28 min, 13–15 år (passar äldre ungdomar också)

Mobbning i fokus: *Gymnasiet - Nour vs. mobbning* (7650), 14 min, om mobbning på gymnasiet. Lärarhandledning finns på filmsidan.

En serie om Härskarna ibland oss, från 16 år. Till serien finns en lärarhandling som hittas i en flik på filmsidorna.

Härskarna ibland oss: Lord of Hell (U104144-01), 3,5 min, om utfrysning och utmobbning.

Härskarna ibland oss: Ett steg närmare (U104144-02), 4 min, om könsidentitet och transsexualitet.

Härskarna ibland oss: Att inte nå (U104144-03), 4 min, om vuxnas härskartekniker.

Härskarna ibland oss: Härskinator (U104144-04), 4 min, om hur det kan fungera i huvudet på en som använder härskartekniker utan att tänka på det.

Härskarna ibland oss: Matteskit (U104144-05), 4 min, om utfrysning och utmobbning.

Härskarna ibland oss: Premiären (U104144-06), 4 min, om att försöka styra sin omgivning.

Härskarna ibland oss: Lejonmannekängen (U104144-07), 4 min, om sätt att trakassera.

Härskarna ibland oss: Trädet som föll (U104144-08), 5 min, om hur mobbning kan finnas i flera led, den som mobbas, mobbar.

Der kleine Nazi, (U101546-19), 13 min, från 16 år. Tysk spelfilm om nazismsymboler i juletid.

Precious (7382), 105 min. Amerikansk spelfilm om en utsatt tonårsflicka.

Elixir (D 0237), 26 min. Ironisk spelfilm om segregationen i Sverige. Marco, Abbe, Choy samt Jeffrey är alla invandrare. En dag, efter att ha druckit en mystisk dryck, ett elixir, förvandlas de till präktiga svenska svenskar med blont hår. Najafis kortfilm är en lika ironisk som vasst politisk kommentar till ett Sverige av i dag.

Ung vuxen: Michelle - med en funktionsvariant och självmordsförsök (8514), 20 min. I den här kanadensiska filmen lär vi känna Michelle. Vi får följa hennes berättelse om sexuella övergrepp, sin sjukdom och mobbning. Och hur hon idag har vänt sina motgångar till någonting positivt. Lärarhandledning finns på SLI

Mitt perspektiv: Rasism (8432), 14 min.

Mitt perspektiv: Fysiskt våld (8431), 14 min.

Mitt perspektiv: Sexuella trakasserier (8430), 14 min.

Mitt perspektiv: Homofobi (8429), 14 min.

Mitt perspektiv: Näthat (8428), 14 min.

Mitt perspektiv: Gruppträck (8427), 14 min.

Lärarhandledning på SLI

Film på Youtube

Stå upp för de tysta. 10 min, från 10 år (passar definitivt äldre ungdomar och vuxna också). En film om hur det är att bli mobbad och om att säga ifrån. <https://www.youtube.com/watch?v=nOcvQQ-lmsI> (upplagd av filmaren Lennart Bång själv – helt fri att använda från Youtube)